

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Jagiellońska 3. Telefony: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2—3 popoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1—3 popoł. Administracja czynna od godz. 9—3 popoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1—3 popoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9—3 i 7—9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.750. Drukarnia — ul. S-to Jańska 1, Telefon 3-40. CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnieniem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem—75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem—30 gr., kronika redak., komunikaty—70 gr. za min. jednoszp., ogłoszenia mieszaniowie—30 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagranicą 100%, zamiejscowe 25%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio tamowy, za tekstem 10-ciołamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Dziesięciolecie Związku Nauczycielstwa Polskiego.

„Niech ziszczą się Wasze dążenia, by znikła nędza z chat chłopskich, z izb robotnika i rzemieślnika, by dziecko, co do szkoły przychodzi, nie było głodne. Idźcie do nich z sercem, z umiejętnością pracy i z wiarą, że wielka przyszłość nadejdzie — i z wolą — by w jej gmachu i Wasza, cegła się znalazła”.

(Cytata ze „Spraw Nauczycielskich”, mies. organu Z. N. P. w Wilnie).

Dziś w Wilnie zapoczątkowane zostaną trzydniowe obrady 10-go dorocznego walnego zjazdu delegatów Związku Nauczycielstwa Polskiego z terenu województw wileńskiego i nowogródzkiego.

Z okazji tego zjazdu uważamy za potrzebne stwierdzić, iż organizacja ta posiada istotnie ogromne dla kraju zasługi i odgrywa decydującą rolę w tworzeniu tu pracy społecznej, w jak najszerszym i najkorzystniejszym dla Rzeczypospolitej i ludu miejscowego pojęciu.

Związek Nauczycielstwa Polskiego zrzesza w swych szeregach około 80 procent nauczycielstwa na terenie Okręgu Kuratorjum Szkolnego Wileńskiego, skupiając element wysoce pod względem ideowym wartościowy, wywodzący swój rodowód — jak stwierdza na innym miejscu prezes Związku p. poseł St. Dobosz — z epoki walk o szkołę polską w okresie zaborów, który z rokiem każdym zasilany jest młodymi pionierami oświaty ludowej, zróżnienymi z tą ziemią tutaj wyrosłymi i wychowanymi.

Ci nauczyciele, którzy przyszliz tu ożywni ideologią b. Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powstających, w wielu wypadkach wprost z szeregów legionowych i armii ochotniczej (z okresu inwazji ukraińskiej i bolszewickiej) wyraźnie odróżnili się od innych elementów napływowych z Małopolski i b. Kongresówki, iż za cel swej misji, cel życia niejako uważali: **współżycie z ludem i pracę obywatelską dla jego dobra.** Z. N. P. mimo naskórki społecznego programu pracy w terenie, stanowi organizację o zdecydowanej fizjonomii ideowej, po meśku zawsze rozstrzygniętej w życiu o najbardziej zawitych problemach ze stanowiska szczerze demokratycznego. Jest to to na którym wyrasta program i cała działalność Związku i dlatego jest on nam tak sympatyczny, a dla kraju pożyteczny w odróżnieniu od innych centralistycznych organizacji.

Pionierzy Związku mają za sobą długi okres walki z rządami partyjnymi, które aż do maja 1926 r. traktowały historyczne ziemie b. W. Ks. Litewskiego, jak Syberję polską, zaś z nauczycielami usiłowały uczynić z polskiego kulturtregera, agenta policjnego, względnie hjęną partyjną, marzącą na widoku li tylko wysługiwania się różnym zaufanym owych rządów kacykom, zajmującym prawem kaduka wysokie stanowiska w administracji ogólnej i szkolnej.

Z tych to czasów do dziś dnia pozostał wciąż jeszcze wymagający niwelacji pewien osad zaszczerpionej niechęci do nauczycielstwa związkowego, przez nacjonalizm polski, inkryminujący mu niesprawiedliwy zarządek lekceważenia wychowania religijnego.

Ten osad niechęci przypięcztowana został kilka lat temu słynnym listem biskupów katolickich, którzy będąc wprowadzeni w błąd przez kler endecki rzucili coś w rodzaju ostrzeżenia przed działalnością tej czołowej

organizacji społeczno-zawodowej w Polsce. Na szczęście osad ten tkwi w malejących z dnia na dzień szeregach endeckich i nie ma żadnego praktycznego znaczenia, zwłaszcza, iż władze kościelne samo życie coraz bardziej wprowadza z błędów.

Z. N. P. stał i stoi nadal niewzruszenie na stanowisku uszanowania uczuć przekoń narodowych i wyznaniowych. Wystarczy zadać sobie trud przeleczenia kadr działaczy społecznych na wsł, by stwierdzić, że czołowe w nich miejsca zajmują nauczyciele-związkowcy.

Widzimy ich w oświatowej pracy pozaszkolnej, w teatrach ludowych, strażach ogniowych, przy sterze kół młodzieży wiejskiej, jako pionierów przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego, wreszcie na zaszczytnych stanowiskach w ruchu spółdzielczym, organizacjach rolniczych, a nadewszystko w samorządzie.

Mimo, iż nad różniczkowaniem pod względem narodowościowym naszym krajem wisi wciąż jeszcze fatalizm szkolnictwa utrakwistycznego, zakorzenionego głęboko przez rządy endeckie, nauczycieli-związkowców widzimy w bliskim współżyciu z masami białoruskimi i litewskimi, opiekującymi się szczerze ich pracą narodową, uczących się ich języków i z najpełniejszym respektem odnoszących się do wszelkich pożytecznych cydów tych mas poczynań kulturalno-narodowych.

Ci, dla których tak pojęta misja nauczyciela na ziemiach naszych stała się alfą i omegą życia, zaiste wielką dziś obchodzą uroczystość. **Dziesięć lat wytrwałej i owocnej pracy w służbie idei — to wielka rzecz.**

U schyłku tego pierwszego dziesięciolecia swego działania Z. N. P. stał się godnym kontynuatoorem wielkiego dorobku prac kulturalno-oświatowych, prowadzonych w okresie zaborów wyłącznie przez siły miejscowe. Owocami swej pracy, wzniesła najlepsze nadzieje na przyszłość, zapalem twórczym i swą tężyzną organizacyjną pobudza drzemające siły potencjalne ludu „kresowego”, który w państwie polskim widzieć zaczyna swą ostoję i jasną przyszłość.

Dziś, w tych niezwykle ciężkich czasach, gdy kraj rolniczy, jakim jest Wileńszczyzna, gnie się pod jarzmem kryzysu — nauczycielstwo nasze zwielokrotnić musi swe wysiłki, musi stać się szacuncem, o który rozbijają się depresja i pesymizm, oraz destrukcyjne wpływy agitacji rewolucyjnej ze wschodu.

Życzymy Z. N. P. aby nauczycielstwo w całej swej 100-procentowej masie stało się pod jego sztandarami heroldem zgodnego współżycia całej ludności miejscowej i zwiastunem lepszej jej doli.

SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

Wybory odbyły się spokojnie.

KŁAJPEDA. 4. 5. (Pat) — W dniu 4 maja rano rozpoczęły się wybory do sejmiku kłajpedzkiego. Frekwencja wyborców jest bardzo duża. Przed ur-

Bojówki partyjne w Niemczech pod kontrolą.

Dekret prezidenta Rzeszy.

BERLIN. 4. 5. (Pat) — Dziś wydany został dekret prezidenta Rzeszy, w myśl którego wszystkie związki polityczne, zorganizowane na wzór wojskowych, lub prowadzące podobną działalność, zostały poddane kontroli ministra spraw wewnętrznych Rzeszy. Dekret ten uzupełnia analogiczne rozporządzenie z 13 kwietnia b. r. w sprawie rozwiązania hitlerowskich oddziałów szturmowych. Nowy dekret daje rządowi Rzeszy możliwość wykonywania nadzoru nad wszelkimi organizacjami tego rodzaju oraz rozwiązywania ich, o ile prowadzić będą działalność, podkopującą autorytet państwa.

Na zlecenie ministra spraw wewnętrznych Rzeszy organizacje te zobowiązane są przeprowadzać zmiany

statutowe, w razie zaś nieprzestrzegania zarządzeń ministra mogą być przez niego rozwiązywane.

Równocześnie ogłoszony został dekret prezidenta Rzeszy, zarządzający niezwłoczne rozwiązywanie komunistycznych organizacji bezbożników na całym obszarze Rzeszy.

Rozwiązane zostają: międzynarodowa proletariackich organizacji wolnomyślicielskich z egzekutywą w Berlinie oraz cały szereg innych komunistycznych związków wolnomyślicielskich.

Postanowienia tego dekretu przewidują szereg ostrych kar za wszelkie próby kontynuowania działalności tych organizacji, zwróconej przeciwko religii.

Nowe morderstwo na terenie Gdańska. Hitlerowie zomordowali ławnika samorządu w Nytach.

GDANSK. 4. 5. (Pat) W miejscowości Nytach na terenie woloego miasta Gdańska przywódca miejscowej organizacji hitlerowskiej Rudzinsky zamordował ławnika samorządu dr. Gruena. Rudzinsky, który rzekomo miał być pijany, spoliczkował żonę Gruena, jakoby dotknęły uwagę, uczynioną pod jego adresem.

W bóje powstałej na tem tle pomiędzy Gruenem a Rudzinsky'm wzięło udział jeszcze 3 innych hitlerowców, którzy powalili Gruena na ziemię. W tym momencie Rudzinsky wy dobył rewolwer i trzema strzałami zabił Gruena.

Policja, przybyła na miejsce wypadku, dokonała rewizji w Deutsches Haus, gdzie ukrył się Rudzinsky. Stwierdzono tam obecnego wybitnych hitlerowców, a przedewszystkiem szefa bojówek hitlerowskich w Gdańsku posła do Reichstagu Postera oraz chorążego hitlerowców Linsemayera.

Wypadek w Nytach wywołał wielkie wzburzenie. Prasa socjalistyczna domaga się energicznych kroków w stosunku do hitlerowców.

Sowietcy wypowiedzieli Łotwie traktat handlowy.

RYGA. 4. 5. (Pat) — Zupełnie nieoczekiwanie przedstawiciel Sowietów w Rydze Swiderski w rozmowie z ni-

nistrem spraw zagranicznych Zarinsem wypowiedział traktat handlowy łotewsko-sowiecki.

Głód i nędza w Rosji. Co opowiadają uciekinierzy.

Jeden z powracających z Rosji sowieckiej w tych dniach inżynier, t. zw. spec, opowiadał na stacji w Baranowiecach, że w Rosji ceną na żywność doszły do zawrotnej wysokości, prócz Moskwy, która ze względu na swe znaczenie reprezentacyjne, jako siedziba rządu i stała odwiedzana przez przyjeżdżających obokrajowców — jest zaopatrzona lepiej niż inne miasta — jest zaopatrzona około 140 rubli sowieckich, kilogram koniny 7 rubli, pod kartofli — 19 rubli, kilogram chleba — 1 rb. 15 kop. Na wsł jest jeszcze gorzej, gdyż kolechozy są ogolone z żywności i przez oddanie wyznaczonych kontyngentów do składów państwowych do tego stopnia, że zupełnie niema czem ślać. Ludność ze wsł masowo emigruje do miast, zwłaszcza do Moskwy, by ratować się przed głodową śmiercią.

Powracająca z Rosji sowieckiej obywatelka czechosłowacka opowiadała na stacji w Stolpeach, że wyjeżdżając z Moskwy, kilkakrotnie narażona była na przeprowadzanie w

połączając rewizje, dokonywane przez funkcjonariuszów O. G. P. U. i Gorkomu, poszukujących wywozowej przez wyjeżdżających z Moskwy podróży żywności. Znalaziono u podróży chleba powyżej 800 gr. konfiskowano. Według krążących wersji, żywność w Moskwie jest na wyczerpaniu, a nie można myśleć o powiększeniu zapasów wobec ogolone wsł z żywności. Spodziewane jest ograniczenie pobytu w Moskwie przybywającym do Moskwy podróży zwłaszcza interesantom z różnych prowincji Rosji sowieckiej.

Natomiast z terenu Białorusi sowieckiej, donoszą, że władze sowieckie zmniejszyły zatrudnionych w miastach Bobrujski, Homliu i Mińsku racje chleba z 800 do 600 gr. Zarządzenie to wywołało zrozumiałe rozgniewanie wśród mas robotniczych. Cheć zarządzenia, że zarządzenie to jest przejawem, do czasu ukoniecznienia kampanji siewnej, której rozpoczęcie spowodowało zmniejszenie dostaw żywności z prowincji.

„Ratujcie, męczą nas i morzą głodem!”

RÓWNE. 4. 5. (Pat) W dniu 1 maja przybył do Ostroga włościanin ze wsł Borysów, położonej na Białorusi sowieckiej w pow. zaslawskim. Człowiek ten przyjeżdża do Polski szukać pomocy, jako delegat kilku wsł okolicznych. Opowiada on: „Ludność wybrała mnie jako delegata, abym w jakikolwiek sposób przyjeżdżał do Polski i przesił o pomoc, gdyż męczą i morzą nas głodem”.

Z dalszego jego opowiadania wynika, że władze sowieckie nakładają na włościan tak wysokie podatki, że ci nie mogą im poddać. Ponadto powołują gospodarzy do przymusowej pracy za dzienną opłatą w kwocie jednego rubla, podczas gdy pod młki kosztuje 80 rubli. Ludzie ci przechodzą prawdziwą gehennę. Jedynym w swoim rodzaju delegatem zaopiekowały się miejscowe władze.

UWADZE GOSPODYŃ

Najlepiej zabezpiecz na lato futra linne ubrania OD MOLI wypróbowany proszek japoński KATOL, co stwierdza fakt ten. Iż podczas rewolucji rosyjskiej ubrania, które re były przyspane proszkiem Katol i zostały w Rosji, dotarły na upływie kilku lat sprowadzone do Polski, okazały się całe i nieknie przez mole. Katol ma przyjemny zapach nie plami ubrania. KATOL tepr również radykalnie rozbawia: pchły, pluskwy, prusaki karaluchy oraz owady: komary, muchy, mszyce na kwiatkach i. p. W Polsce Katol jest zabany przez siły naukowe i uznany jako środek najskuteczniejszy do niszczenia robactwa i owadów. Katol sprzedaje się w składach aptecznych i aptekach. Przedstawiciel H. WOJTKIEWICZ — WILNO Kalwaryjska 21.

Inflacja dolara.

LONDYN. 4. 5. (Pat) — Według doniesień z Waszyngtonu, Kongres amerykański uchwalił wczoraj bill, na kładający na Federal Reserve Board obowiązek obniżenia siły kupna do-

lara o 33 proc. Pod wrażeniem alarmu inflacyjnych z Ameryki kurs dolara uległ w ciągu dnia dzisiejszego nieć giełdy za funt płacono 3,67 1/4 dolara.

da w imieniu swego rządu, aby winni zasmurowania zostali wykryci i ukarani.

Przyjazd korespondentów zagranicznych.

W tych dniach przybyło do Litwy około 15 korespondentów pism zagranicznych, w tem 1 angielski, 5 niemieckich, 5 łotewskich, 2 holenderskich. Wczoraj korespondenci wyjechali z Kowna do Kłajpedy, by śledzić za przebiegiem wyborów do sejmiku.

ŚWIAT ZA ZŁOTÓWKĘ!

Od 1-go maja r. b. cena numeru „Świata” została obniżona ze zł. 1.40 na 1 złoty.

W ten sposób „Świat” staje się w dobie kryzysu dostępnym dla najszerszych sfer inteligencji polskiej, dając jej jednocześnie najciekawszą, aktualną lekturę i doborowe ilustracje. W każdym numerze znajduje się kupon dający 50% zniżki do teatrów Narodowego, Letniego i Nowego w Warszawie.

W numerze 19 wielki Konkurs p. t. „WIOSNA”

Prenumerata „Świata” wynosi obecnie w Warszawie tylko 5 złotych miesięcznie

Każdy prenumerator otrzymuje za to:

- 1) Co tydzień zeszyt „ŚWIATA”
- 2) Co tydzień kupon zniżkowy do teatrów
- 3) Raz na miesiąc duży tom doborowej powieści

Prenumerata z odnośnieniem do domu zł. 5.50 miesięcznie, na prowincji zł. 6.— miesięcznie. Nowoprzybywający w maju prenumeratorzy mogą otrzymać numery kwietniowe bezpłatnie.

Warszawa, Szpitalna 12, konto P. K. O. 3.755

Zamówienia telefoniczne: 504-00

KUP LOS POLSKIEJ PAŃSTWOWEJ LOTERJI

W NAJSTARSZEJ SZCZĘŚLIWEJ KOLEKTURZE K. GORZUCHOWSKIEGO

WILNO, UL. ZAMKOWA 9

50 premij po 10.000 zł. Znacznie zwiększona ilość wygranych

CENA: 1/4 losu 10 zł.
1/2 „ 20 zł.
„ całego „ 40 zł.

Zamiejscowym wysyłamy pocztą. Konto poczt. 80365.

Restauracja „ZACISZE”

zastosowując się do warunków życiowych społeczeństwa, urzędziła na wzór Stolicy, w tymże lokalu

„BAR ANGIELSKI”

dając tym sposobem dostęp szerszemu ogółowi do restauracji, gdzie będzie można wypić i zakąsić za minimalną opłatą.

DZIS OTWARCIE. ZARZĄD.

Na Dalekim Wschodzie.

Koncentracja wojsk japońskich w miejscowości Kiryn.

MOSKWA. 4. 5. (Pat) — Dzienniki tutejsze podają wiadomość z Mukdena, powtórzoną przez prasę dającą o koncentracji znacznych sił zbrojnych japońskich w miejscowości Kirynie.

Dokonywane jest transportowanie wojsk z Charbinu. Wpobliżu miejscowości Dunhuan łączą się obecnie walki między wojskami japońskimi a silnymi oddziałami powstańców chińskich.

Liczba sił zbrojnych w Mandżurji.

GENEWA. 4. 5. (Pat) Komisja ankieta do spraw Mandżurji w raporcie, ustalając liczbę jednostek bojowych na terenie mandżurskim, podaje liczbę żołnierzy japońskich na 22.400. Nieregularne wojska chińskie składają się ze 110 tys. żołnierzy, zaś wojska mandżurskie, zreorganizowane przez Japończyków liczą 85 tysięcy.

Wykrycie spisku przeciwko komisji ankieta L. N.

LONDYN. 4. 5. (Pat) — Władze mandżurskie wykryły spisek przeciwko komisji ankieta Ligi Narodów. Dokonano wielu aresztowań.

Także sposób wydosławiania „pożyczki”.

PARYŻ. 4. 5. (Pat) Z Dalekiego Wschodu donoszą, że w miejscowości Czang-Tou w prowincji Fe-Czo-Wan gen. Ma, dowodzący zastępczo 29 armią, usiłował porwać biskupa francuskiego Roucheouse.

Polskie bekony górą.

LONDYN. 4. 5. (Pat) — „Wobec trwania dłuńskiego lokautu bekonowego ceny na polskie bekony stale wstają. Tuż przed lokautem dłuńskim ceny lepszych bekonów polskich wynosiły 44 szyl. za centnar.

Bezpośrednio po ogłoszeniu doszło do 50 szyl., a obecnie wahają się między 58 a 60 szyl. za centnar. W kołach fachowych uważają, że cały przyszły tydzień, nawet gdyby lokaut skończył się w końcu bieżącego tygodnia, rynek angielski będzie dla Danji stracony, wskutek czego polskie bekony jeszcze zyskają na cenie.

Można przyjąć prawie za pewne, że bekony polskie wzrosną w cenie w Londynie o 50 proc. W innych miastach angielskich wzrost cen jest jeszcze wyższy. Wątpliwem na tomiaś jest, aby skorzystał na ilości, albowiem według otrzymanych wiadomości nie załadowano w tym tygodniu więcej, niż w ubiegłym.

Uprasza się uprzejmie W. Pp. *Świadeków zajęcia na sali Kina „Helios” dn. 2 b.m. o g. 10-ej wieczorem o taskawę podanie swoich nazwisk i adresów do Sz. Red. „Kurjera Wileńsk.”.*

Misja nauczycielstwa szkół powsz. na Ziemiach Północno-Wschodnich.

(Specjalny wywiad „Kurjera Wileńskiego” u posła Stanisława Dobosza, Prezesa Zarządu Wileńskiego Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego z okazji 10-lecia organizacji).

W artykule wstępnym dzisiejszego „Kurjera Wileńskiego”, poświęconym 10-mu złotej rocznicy dorocznego zjazdu nauczycielstwa zrzeszonego w potężnej organizacji zawodowej Z. N. P., omówiliśmy zagadnienia pracy społeczno-oświatowej w naszym kraju z redakcyjnego punktu widzenia.

Pragnąc sprawę tę oświetlić ze stanowiska, obchodzącego swój pierwszy jubileusz Związku, któremu niemalże niepodzielnie przypadła w u dziele misja realizacji powyższego za gadnienia na wsi, zwracamy się do źródła najbardziej bodaj w tej mierze autorytatywnego, t. j. prezesa Wil. Okr. Związku i wybitnego działacza społecznego i politycznego w jednej osobie, p. posła Stanisława Dobosza.

Z posłem Doboszem w okresie jego przedłużanej od lat pięciu stałe kadenencji na zaszczytnym stanowisku prezesa Związku, mieliśmy niejednokrotnie rozmowy, które znajdowały swój oddźwięk na łamach „K. W.”. Nie chcąc się przeto powtarzać, wybieramy celowo temat, przekraczający swymi założeniami, ramy szablonowych „jubileuszowych” wywiadów dziennikarskich.

Rozpoczynamy zatem naszą rozmowę z p. posłem Doboszem temi słowy:

— Z okazji 10-lecia Z. N. P. na naszych ziemiach, wydaje nam się, że generis koniecznością szersze omówienie misji związkowego nauczycielstwa, jako elementu przodującego szczególnie na wsi w zakresie pracy społecznej. Respektując zasadniczy kierunek pracy Związku, prosimy p. posła o wypowiedzenie się, co do szeregu poczyniń elementu związkowego na niwie oświatowej, kulturalno-społecznej, samorządowej, a nadewszystko w dziedzinie stosunków narodowościowych.

— Jestem niezmiernie wdzięczny Redakcji „Kurjera Wileńskiego” — zaczyna swe wywody poseł Dobosz — za poświęcenie tyle uwagi pracy nauczycielstwa związkowego, choćby dlatego, iż daje mi to możliwość publicznego wypowiedzenia się o całym szeregu pierwszorzędnych zagadnień życia społecznego, wiążącego się z pracą nauczyciela na Ziemiach Północno-Wschodnich.

Zanim przejdę do omówienia kwestyj poruszonych przez pana — pozwól sobie rzucić szkic rozwoju naszej organizacji w obrębie Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

Początków naszej organizacji w Wileńszczyźnie należy szukać w okresie tworzenia się zrębów państwowego szkolnictwa powszechnego, dla którego niedostatecznym pod względem ilościowym okazały się szeregi dawnych pionierów oświaty z okresu tajnego szkolnictwa polskiego.

Młody nauczyciel, rzucony do pracy często w nieznanym mu terenie siłą rzeczy borykający się z wielkimi trudnościami, zarówno przy organizowaniu szkoły, jak i pracy społeczno-oświatowej, zaczął szukać sposobów ułatwienia sobie, powierzonej mu misji. Wówczas z grona tych, co mieli już za sobą doświadczenie pracy szkolnej i organizacyjnej, wyłania się myśl zorganizowania nauczycielstwa pod sztandarami Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych.

— Tu zdaje się decydującym momentem o przyjęciu się tej organizacji w terenie były jej założenia ideologiczne...

— Oczywiście tak, bowiem Z. N. P. różnił się od innych organizacji zawodowych tem, że ma na celu nie tylko obronę interesów zawodowych nauczycielstwa, ale przede wszystkim szeroko zakrojoną pracę społeczną, wśród mas ludowych, mającą na celu należyte postawienie sto sunku obywatela do własnego państwa. W 1922 roku, w czasie wakacyj powstaje w Wilnie Komisja Zarządu Głównego Z. N. P. na czele której staje p. Stanisław Gałązka. Od tego czasu rozpoczyna się szybki rozwój organizacji na terenie Wileńszczyzny. W ośrodkach gminnych tworzą się ogniska, w miastach powiatowych oddziały powiatowe, organizacyjnie uzależnione od komisji wileńskiej. W r. 1927 następuje organizacyjne zespolenie się Związku, działającego na terenie województwa nowogródzkiego z komisją wileńską, która przekształca się w okręg i następuje zmiana na stanowisku prezesa, wskutek delegowania przez Ministerstwo W. R. i O. P. p. Stanisława Gałązki do Ameryki dla pracy oświatowej wśród tamtejszej Polonii.

W r. 1930 na zjeździe ogólnopolskim delegatów Z. N. P. i Związku Zawodowego Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich w Krakowie, następuje połączenie tych 2ch organizacji w jeden potężny, liczący około 45 tysięcy członków Związek Nauczycielstwa Polskiego.

— Jak się obecnie przedstawia

stan Z. N. P. na terenie swego okręgu organizacyjnego?

— Okręg Wileński Z. N. P. obejmuje Kuratorjum Szkolne Wileńskie, w obręb którego wchodzi teren wo-

licząc się ę dużym zróżnicowaniem terenu pod względem narodowościowym i wyznaniowym, momentów tych do swej pracy nie wnosimy, a staramy się uwzględnić potrzeby

Posel Stanisław Dobosz
Prezes Zarządu Okręgu Wileńskiego Z. N. P.

jewódzтва wileńskiego i nowogródzkiego. Według obliczenia z dnia 1-go stycznia r. b. na ogólną liczbę 4389 nauczycieli szkół powszechnych, 3056 t. j. 69,7 procent należy do naszej organizacji. Obecnie liczba członków Z. N. P. dochodzi do 3200, wówczas, gdy do przeciwnej nam organizacji, t. zw. Stowarzyszenia Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycieli Szkół Powszechnych należy 243, stanowiąc 5,6 procent, reszta to nauczyciele niezorganizowani. Okręg Wileński liczy 188 ognisk, skupiających się w 17 oddziałach powiatowych.

— Zbliżając się do odpowiedzi na podstawowe pytanie, wyluszczone na wstępie rozmowy, proszę naszego interlokutora o charakterystykę nauczycielstwa związkowego...

— W zakończeniu swego szkicu organizacyjnego pozostaje mi stwierdzić, że na kadry naszych związków, składa się element nawskroś ideowy, który zorientowany jest na życie w potrzebach tych ziem i dostosowawszy się do specyficznych warunków pracy — dąży do rozwiązania najtrudniejszych problemów życia tutejszego i pracy państwowotwórczej.

Zdając sobie doskonale sprawę z odpowiedzialności przypadającej roli, dążymy do wcielania w życie ideałów wysuniętych przez wielkiego sy na tej ziemi, a honorowego członka naszego Związku, Budowniczego Pol ski Marszałka Józefa Piłsudskiego.

— Na czym polega praca społeczno-kulturalna nauczycielstwa w terenie?

— Wychodząc z założenia, że najlepszą formę pracy społecznej jest praca organizacyjna; członkowie Z. N. P. uczestniczą w życiu wszystkich organizacji społecznych na swoich od cinkach. Najlichnější udział członków Z. N. P. przejawia się w pracach Związku Młodzieży Wiejskiej, Związku Strzeleckiego, Straży Pożarnej i Kółek Rolniczych. Ponadto członkowie Związku prowadzą cały szereg prac samodzielnym w zakresie społeczno-oświatowym, P. W. i W. F., teatrów i chórów ludowych, jednym słowem zależnie od swych osobistych upodobań, aspiracji, a nadewszystko potrzeb swego terenu. Tu znów podkreślić wypada, że nauczycielstwo w 90 proc. prowadzi te prace honorowo, nie otrzymując żadnego wynagrodzenia, a bardzo często pokrywa ze swoich szczyplych poborów nawet wy datki rzeczowe, związane z tą pracą.

— Praca samorządowa...

— Najważniejszym bodaj odcinkiem działalności społecznej nauczycielstwa jest udział jego w pracach samorządu gminnego i powiatowego. W całym szeregu gmin, członkowie Z. N. P. zasiadają w radach gminnych, przewodnicząc komisjom oświatowym, biorąc udział w komisjach rewizyjnych, zaś dowodem należytego doceniania ich roli, niech służą fakty, ostatnio coraz częściej się powtarzające, wybierania nauczycieli na stanowiska wójtów gmin i członków sejmików powiatowych. Licząc się z tem zarząd Okręgu Z. N. P. w r. ub. urządził Zjazd Wojewódzki (w Wilnie i Nowogródku) nauczycieli samorządowców oraz powołał do życia przy okręgu komisję samorządową, która ma na celu koordynowanie prac samorządowych, tudzież należyte przygotowanie nauczycielstwa do wykonywania zadań w tej dziedzinie.

— Pozostaje nam zatem omówienie stosunku nauczycielstwa związkowego do zagadnień mniejszościowych.

— Jaki on jest, już choćby z charakterystyki działalności społecznej nauczycielstwa w terenie wynika.

3 Maja w Wilnie.

Wilno, zwyczajem tradycyjnym dzień 3 maja obchodzą bardzo uroczysto. Już w przeddzień miasto przybrało charakter uroczysty. Na wszystkich domach powiewały flagi o barwach narodowych. Gmachy i instytucje państwowe, samorządowe i wojskowe przybrały zielono-żółte ubiór. Najefektowniej iluminowane były Góra Zamkowa i Trzykrzyska oraz dworzec kolejowy. Ulicami miasta przeciągał capstrzyk orkiestr wojskowych.

NABOŻEŃSTWO.

W dniu 3 maja od samego rana tłumy mieszkańców ciągnęły na ul. Wielką, gdzie w kościele św. Kazimierza odbywało się uroczyste nabożeństwo, celebrowane przez J. E. ks. biskupa Michalkiewicza w otoczeniu liczego duchowieństwa. Na nabożeństwie obecni byli wojewoda Bezkowicz, w otoczeniu wyższych urzędników województwa, prezydium Magistratu, Senat U. S. B. in corpore, prezes Sądu Apelacyjnego i Okręgowego w gronie sędziów i prokuratorów, korpus oficerów z gen. Skwarczyńskim na czele, przedstawiciele organizacji społecznych i oświatowych oraz delegacje związków zawodowych, korporacji akademickich, zastępy młodzieży szkolnej i t. p.

Przed kościołem ustawiły się w karnym ordynku oddziały garnizonu wileńskiego wszystkich rodzajów broni.

DEFILADA.

Po nabożeństwie w godzinach popołudniowych na ul. Mickiewicza odbyła się imponująca defilada wojsk, organizacji przysposobienia wojskowego oraz Związków i organizacji społecznych i oświatowych. Defiladę przyjął dowódca dywizji piechoty gen. Skwarczyński w otoczeniu wyższych oficerów. Na udekorowanej zieloną trybuną zajęli również miejsca przedstawiciele władz z p. wojewodą Bezkowiczem na czele.

Defiladę prowadził pułk. Filipowicz.

W godzinach popołudniowych we wszystkich oddziałach garnizonu wileńskiego odbyły się pogadanki i odczyty dla żołnierzy.

Popierajcie Ligę Morską i Rzeczną!

PLAN

25-ej Polskiej Państw. Loterii Klasowej.

160.000 losów, na które pada w pięciu klasach 80.000 wygranych i 211 premii.

Cena całego losu wraz z kosztami wynosi w każdej klasie — 40 złotych.

Największa wygrana w szczęśliwym wypadku 1.000.000 zł. MILJON złotych.

W pierwszych 4-ch klasach:

4 wygrane po 60.000 zł.
4 „ „ 30.000 „
4 „ „ 15.000 „ i t. p.
razem 14.000 wygranych oraz 160 premii po 1.000 zł.

W piątej klasie:

1 premja	200.000 zł.
50 premij	po 10.000 „
1 wygrana	300.000 „
1 „	150.000 „
1 „	100.000 „
1 „	75.000 „
2 wygr.	po 50.000 „
6 „	25.000 „
8 „	20.000 „
20 „	15.000 „
30 „	10.000 „
81 „	5.000 „
150 „	3.000 „
500 „	2.000 „
1.135 „	1.000 „
64.064 „	250 „

Daty ciągnięć:

I-ej klasy 19 i 20 maja
II-ej „ 16 i 17 czerwca
III-ej „ 14 i 15 lipca
IV-ej „ 11 i 12 sierpnia
V klasa od 9 września do 12 października 1932 roku.

W KRYNICY Willa „Białe Rózy” ordynuje jak zwykle...
Dr. Julian Aronson

OLEJ OLIWNY

stawny na cały świat olej piękności

Olej oliwny chroni cerę — zachowuje jej młodość i piękność. Czy można jednak użyć do wyrobu mydła tyle oleju oliwnego, by mydło to nabrało wartości kosmetycznych? Palmolive odpowiada: — tak! i przedstawia obok naocznie, jaka ilość oleju oliwnego zużyta zostaje do wyrobu jednego tylko kawałka mydła Palmolive. Dalszymi składnikami są oleje palm i orzechów kokosowych. Trzy te oleje mieszają się z sobą według recepty, stanowiącej naszą ścisłą tajemnicę.

Przeszło 20000 specjalistów kosmetyki całego świata poleca od szeregu lat mydło Palmolive. Niech Pani usłucha ich rady i używa również mydła Palmolive dla dobra swej urody.

Prawdziwe mydło Palmolive sprzedawane jest tylko w zielonym opakowaniu z czarną czerpą i złotym napisem Palmolive.

25-lecie Tow. Krajoznawczego.

....W roku walki wzmoczonej o prawo do samodzielnego bytu narodu, o mowę ojczyzną w szkole na ziemiach, które wydały Adama Mickiewicza i autora Mazurka Dąbrowskiego, Teofila Lenartowicza i Stefana Żeromskiego, Henryka Sienkiewicza i Jana Kasprzycza założone zostało Polskie Towarzystwo Krajoznawcze.

Na Ogrodzienickim zamku, podczas burzy, powstało z zachwytem i zostało się, by coraz wyższym służyć celom...

...Ogarnęło myślą przeszłość i przyszłość, zjednoczyło pod swym znakiem wszystkie stolice Rzeczypospolitej: Wielkopolski Poznań i Małopolski Kraków z Mazowieką Warszawą, otwierało oczy na piękno rodzimego krajobrazu.

Objęło naukę i sztukę, pracę społeczną i wychowanie młodych pokoleń. Pod przewodnictwem Zygmunta Glogera, Kazimierza Kulwiecia, Aleksandra Janowskiego — jednoczyło myśli i serca w wierniej służbie idei krajoznawczej.

Tak brzmiała odezwa zrywająca Koła Krajoznawcze, zwłaszcza związane wśród młodzieży, do zjazdu na dzień 2-go maja do Warszawy. Organizacja Zjazdu pod protektorem p. marszałka Senatu Raczkiewicza, w osobach pp. J. Remera, Patkowskiego i Janowskiego, (ojca wycieczek i kół krajoznawczych), ze wzorową starannością przygotowała przyjęcie, nocleg i posiłek dla 1000 młodzieży, która za 13 zł. od osoby mogła przez dwa dni zwiedzać stolicę, uczestniczyć na Zjeździe i napatrzyć się na 3 majową, wspólną Rewję wojskową na placu Ponia-towskiego.

Akademję Krajoznawczą w Sali Miejskiej zagał w obecności Pana Prezydenta, premiera Prystora panów ministrów i tłumy gości, oraz młodzieży w strojach ludowych swoich okolic, p. marszałek Raczkiewicz, prezes Rady Głównej P. T. K. Poczem zabrał głos: p. Min. Wyzn. i Ośw. Publ. J. Jędrzejewicz i prezydent m. Warszawy p. Z. Słomiński, p. Janowski wygłosił krótki referat „W służbie krajoznawstwa” i przedłożył listy członków P. T. K.

Nastąpiły produkcje regionalne Kół Młodzieży: śpiewali Kaszubi, piękne, można swe pieśni, jak szum dalekiego morza, różni marsza podhalańskiego, górale w cyfrowanych portkach, ślązacy, górniczy z Katowic, powitani oklaskami, śpiewali chór, dobrze wyszkolony, ale raczej literacki niż ludowy, tylko pieśń do św. Barborki robiła wrażenie starodawnej. Marsz weselny Kurpiów był zało zupełnie ludowy, ze swymi muzykantami w łapciach i brązowych siermięgach, i dziewczęta w ślicznych strojach. Łowicka kapela ludowa w pasiastych, po marańcowych z czarnem portkach za grała z werwą marsza, a potem... p. Białkowski, artysta Reduty zadeklamował „Litwo, Ojczyzno moja!” bo nie innego z północnych krańców Rzeczypospolitej nie były łaskawi przygotować ci, co się zajmują u nas krajoznawstwem. Było to bardzo przykre dla obecnych.

Poleszki przybyli w strojach i z instrumentami, dudą i basetlą, ale na szczytach, skrzypców i bębna nie usłyszeliśmy, nie zatańczono wieczorem krucielicy, albo lewnichy, nie zaśpiewano, ani polskiej, ani białoruskiej piosenki z Wileńszczyzny i żeby nie kilka dziewczynek z Gimm. S. S. Nazaretanek, pod przewodnictwem p. Cywińskiej, ubranych wedle wzorów dawnych, ludowych strojów i które gorliwie spełniały swój obowiązek kwartetu na Katedrę wileńską, to nasze ziemie nie miałyby swego

WIADOMOŚCI Z KOWNA

I-SZY MAJA NA LITWIE.
Pierwszy maja minął w Kownie spokojnie. W sobotę policja aresztowała kilku komunistów, którzy szykowali demonstrację. Za zwołaniem władz w sali Tilmana odbył się wiec socjaldemokratów, który się zakończył odpiewaniem międzynarodówki.

Naogół pierwszy maja minął w Litwie spokojnie.

WYSTAWA POLSKICH MALARZY.
Rytas 27.IV, zamieszka obsz. szejczie o wystawie obrazów, zorganizowanej ostatnio w Kownie przez malarzy polskich: Z. Roemerową i J. Perkowskię. Dziennik w sposób nader przychylny omawia wystawione przez polskich malarzy obrazy, przyczem podkreśla występujący w nich żmudzi charakter twórczości artystycznej.

ARESZTOWANIE KSIEDZA.
„Dzień Kowieński” (Nr. 95) donosi: Sąd Wojenny skazał poniewieskiego ks. Wajlietkusa na dwa lata więzienia za wygłoszenie przeciwstawnej mowy w kościele. Trybunał Najwyższy wyrok Sądu Wojennego zatwierdził. Obecnie Prokurator Sądu Wojennego wydała rozporządzenie, aby ks. Wajlietkusa aresztowano celem osadzenia w więzieniu. (Wilno).

PROPAGANDA KOŚCIOŁA NARODOWEGO W LITWIE.

29 ub. m. na zebraniu, zorganizowanem przez T-wo Odrodzenia Litwy inż. Stanajitis wygłosił odczyt n. t. kościoła narodowego Litwinów amerykańskich. O akcji rozwijanej w Litwie przez księć rzymski, inż. Stanajitis wyraził się nieprzychylnie, zaznaczając, że jest ona szkodliwa dla litewskiej pracy kulturalno-narodowej. Prelegent propaguje idee kościoła narodowego.

ZWOLNIENIE 20 ARTYSTÓW TEATRU PAŃSTWOWEGO.

30 ub. m. zawiadomiono o zwolnieniu z Teatru Państwowego 20 osób personalu. Rozporządzenie o zwolnieniu obowiązuje od 1 sierpnia. Oprócz tych zabiegów oszczędnościowych zredukowano również gaże innym artystom, a między in. dyrygentowi Bruksy i kierownikowi baletu Zwierewowi. Ogółem budżet Teatru zmniejszono o 700 tysięcy litów rocznie.

ZABÓJSTWO ADWOKATA W JURBORGU.

Z Jurborga donoszą, że w ub. czwartek znaleziono tu na żydowskim cmentarzu zwłoki zabitego adwokata Adamajisa. Sekcja zwłok wykazała, że został on zabity pięciu strzałami. Zabójcy nie zostali jeszcze wykryci. Na miejsce wypadku przybyli z Kowna urzędnicy policji kryminalnej.

Jak obiegają pogłoski, sprawców zabójstwa należy szukać wśród okolicznych włosci, którym zabity pożywał pieniądze, pobierając wielkie odsetki i licując mienie swych niewypłacalnych dłużników.

Zabity liczył 60 lat.

Uwaga, oszuści!
SWANAWA. 4.5. (Pat) — Syndykat Emigracyjny ostrzega przed wzbudzeniem, jakie ostatnio ujawniono na Kresach. Podejrzani osobnicy, jak się okazuje, przyjmują ochotników do armii japońskiej. Impreza ta jest zwykłym oszustwem.

znaku na tym ciekawym i pięknym Zjeździe.

Po Akademii P. Prezydent przyjmował młodzież na Zamku herbatką i łaskawie z nią rozmawiał, przylgając się tańcom góralskim i przesłuchując tańców mieszczek żywieckich, które ubrane w adamaszkowe spodnie i haftowane muśliny, wyglądały jak królowie z bajki, jak lalki cukrowe i tańczyły stary taniec „szewicki”.

Pochód młodzieży poszedł pod Belweder z hołdem Marszałkowi Piłsudskiemu, bawiącemu w Sulejówku. Tam młodzież wileńska wręczyła młodzieży krakowskiej ziemię z pod naszej zagrożonej Katedry. Był to piękny sposób prośby o pomoc.

Wieczorem tańce ludowe i przeniła herbatka w Sali Miejskiej zakończyły tę młodzieńczą uroczystość, której punktem kulminacyjnym było odznaczenie na Zamku przez P. Prezydenta Polonją Restituta p. Patkowskiego, za zasługi na polu krajoznawstwa.

Hel. Romer.

WIEŚCI I OBRAZKI Z KRAJU

Pierwsza wiosenna burza.

W nocy z 3 na 4 b. m. nad Wilnem i powiat wileński-trocki...

W nocy z 3 na 4 b. m. nad Wilnem i powiat wileński-trocki...

Pożary w Wileńszczyźnie.

W ciągu ubiegłej doby zanotowano w Wileńszczyźnie dwa groźne pożary.

W ciągu ubiegłej doby zanotowano w Wileńszczyźnie dwa groźne pożary.

Tragiczny wypadek podczas rozbijania dynamitem kamieni.

Jeden robotnik zabił. Drugiego w stanie bardzo ciężkim przewieziono do szpitala św. Jakóba w Wilnie.

Wpobliżu zasilania Łożnik, gminy wiekuskiej, miał miejsce tragiczny wypadek.

Wpobliżu zasilania Łożnik, gminy wiekuskiej, miał miejsce tragiczny wypadek.

Zatwierdzenie wyboru dr. Maleszewskiego na prezydenta miasta.

W dniu wczorajszym Magistrat otrzymał wiadomość, że władze nadzorcze zatwierdziły wybór...

W dniu 25 ub. m. W związku z tem nowy prezydent miasta w najbliższych dniach złoży przysięgę...

Pożegnanie ustępującego prezydenta Folejewskiego.

Onegdaj odbyło się zebranie, na którym wyłoniono komitet pożegnania...

Stawiciele pracowników miejskich. Komitet postanowił urządzać w dniu 11 maja w małej sali...

Zmiana na stanowisku starosty pow. wil.-trockiego.

Dekretem p. Ministra Spraw Wewnętrznych dotychczasowy starosta powiatu wileński-trockiego Jan Radwański...

Był zastąpiony przez dr. Maleszewskiego. Starosta Radwański — jak donosiliśmy — miał objąć stanowisko starosty w jednym z powiatów województwa pomorskiego.

Znowu krwawa zbrodnia na ul. Kalwaryjskiej.

Ulica Kalwaryjska stała się w dniu wczorajszym widownią nowej zbrodni. O godzinie 5 p. p. koło domu nr. 66...

szczołkarz z zawodu. Podczas rewizji znaleziono przy nim rewolwer oraz kilka naboju.

Wczoraj wczorajszym przy ul. Malinowej nr. 4 popełnił samobójstwo, przebijając sobie nożem kuchennym pierś...

Wczoraj późno wieczorem przedstawił Wydział Słedczego zbadal w szpitalu posturę łonego. Dalsze dochodzenie w toku.

Nożem kuchennym odebrał sobie życie.

Tragiczne samobójstwo na ul. Malinowej.

Wczoraj wczorajszym przy ul. Malinowej nr. 4 popełnił samobójstwo, przebijając sobie nożem kuchennym pierś...

Wczoraj późno wieczorem przedstawił Wydział Słedczego zbadal w szpitalu posturę łonego. Dalsze dochodzenie w toku.

Zabójstwo na tle porachunków osobistych.

W dniu wczorajszym w wsi Wasieleńce, gminy postawskiej, podczas zabawy tanecznej wywiązała sprzeczka...

W dniu wczorajszym w wsi Wasieleńce, gminy postawskiej, podczas zabawy tanecznej wywiązała sprzeczka...

Walka z potajemnym gorzełnictwem.

Na terenie województwa wileńskiego w kwietniu r. b. ujawniono 56 tajnych gorzelni...

Na terenie województwa wileńskiego w kwietniu r. b. ujawniono 56 tajnych gorzelni...

Groźny pożar.

We wsi Cna, pow. łomżyńskiego, w zabudowaniach Stefana i Daniela Hezuków...

We wsi Cna, pow. łomżyńskiego, w zabudowaniach Stefana i Daniela Hezuków...

Samobójstwo wieśniaka.

Około wsi Szczyglki, powiatu kobryńskiego, skończył z mostu do rzeki Muchawice i poniósł śmierć 54-letni Jan Charwat...

Miejski CHAM. w-g powieści Elizy Orzeszkowej. W rolach głównych: Krystyna Ankiewicz i Mieczysław Cybulski.

Dalsze szczegóły napadu na listonosza.

Wczorajszym numerze „Kurjera Wileńskiego” donosiliśmy o nieudanym napadzie rabunkowym na listonosza...

Wczorajszym numerze „Kurjera Wileńskiego” donosiliśmy o nieudanym napadzie rabunkowym na listonosza...

Wczorajszym numerze „Kurjera Wileńskiego” donosiliśmy o nieudanym napadzie rabunkowym na listonosza...

Wczorajszym numerze „Kurjera Wileńskiego” donosiliśmy o nieudanym napadzie rabunkowym na listonosza...

WYBÓR MISS PRACUJĄCEJ WILNA

W Teatrze „Lutnia“.

Znamienną cechą współczesnych czasów jest zainteresowanie się szerszego ogółu, wszelkiego rodzaju konkursami...

Znamienną cechą współczesnych czasów jest zainteresowanie się szerszego ogółu, wszelkiego rodzaju konkursami...

Znamienną cechą współczesnych czasów jest zainteresowanie się szerszego ogółu, wszelkiego rodzaju konkursami...

Znamienną cechą współczesnych czasów jest zainteresowanie się szerszego ogółu, wszelkiego rodzaju konkursami...

KRONIKA

Czwartek 5 Maj. Dzień: Wniebowstąpienie Pańskie. Jutr: Jana Apost.

Wystawa potrawa do 5 czerwca włącznie. Wstęp w dniu otwarcia zł. 1.00; w dni następne zł. 0.50; ulgowy 30 gr. wycieczki po 10 gr. do osoby.

HARCERSKA. — Odprowa Hufców i drużynowych Wil. Chorągwi Harcerskiej. W czasie od 5-go do 7-go maja b. r. odbędzie się w Wilnie...

KOŚCIELNA. — Wyjazd na wycieczkę J. E. arcybiskupa metropolity wileńskiego. W dniu 3 maja J. E. arcybiskup Jalbryzkowski wyjechał na wycieczkę kanoniczną.

GOSPODARCA. — Sprawy podatkowe. Przy ustalaniu podatku dochodowego za rok 1930 organy wymiarowe stosowały od prowizji, uzyskanej z sprzedaży wyrobów Monopolu Spirytusowego, stopy zyskowości w wysokości 50-75 proc.

WSZYSCY SZUKAJĄCY RADY

jak wybrnąć z trosk i zmartwień, spowodowanych kryzysem gospodarczym, niechaj uważnie przeczytają niniejsze ogłoszenie...

siągnięcia bogactwa w gotówce. Co drugi los wygrywa Ogólna suma wygranych wynosi około 25 milionów złotych.

skiej w Ziemi Wileńskiej, przystępując do skreślenia ogólnego rysu oświatowego ruchu w Ziemi Mińskiej.

Koncert dla młodzieży. 17.10: „Życie amerykańskie” — odczyt. 17.35: Kącik językowy. 17.45: Koncert kompozytorski Eugenjusza Dzwulskiego.

KOMUNIKATY. — Zmiana trasy linii Nr. 2. Od piątku dnia 6 b. m. autobusy linii 2-jej kursować będą z zamiast jak dotychczas ulica Zawalna...

PIĄTEK, DNIA 6 MAJA 1932 R. 11.58: Sygnal czasu. 12.10: Audycja dla poborowych: pogadanki i muzyka.

WYCIECZKI. — Wycieczka na jezioro Narocz. W dn. 15 i 16 b. m. (na Zielone Świąta) starym Klubu Narocz odbędzie się wycieczka nad jezioro Narocz.

DZIEŚCIECIELE S. N. P. O godzinie 20.15 usłyszą radiostudjace transmitację z Sali Śniadeckich w Wilnie...

TEATR I MUZYKA. — Ostatni koncert Imre Ungara na Pohulance. Dziś, w czwartek 6-go maja o g. 8-jej odbędzie się ostatni recital fortepianowy Imre Ungara.

KONCERT PIĄTKOWY Z FILHARMONJĄ. W piątek 6 maja o godzinie 20.15 rozgłoszenie Polskiego Radja transmitować będzie Filharmoniję Warszawską...

POPOLUDNIOWKI ŚWIĄTECZNE. — „Car Leni” na Pohulance. Dziś, w czwartek 5-go maja o godz. 4-jej pp. ukaze się po raz pierwszy jako popołudniówka...

Jeżeli w Warszawie, TO TYLKO. DZIŚ DZIŚ SZOPKA X KLASY. Początek 4 i 8-jej. Zawalna 1.

NOVA GOSPODA. RE-STAURACJA - BAR. WARSZAWA, JA/NA 4. REWELACYJNIE NISKIE CENY.

WARSZTATY REPERACYJNE. maszyn i narzędzi rolniczych. ZYGMUNTA NAGRODZKIEGO. Wilno, Zawalna 11-a.

SPORT

ZAWODY KONNE 4 PULKU ULANÓW.

W ujeżdżalni 4 pułku ulanów odbyły się zawody konne zorganizowane na zasilenie funduszu olimpijskiego. Zawody wzbudziły dość duże zainteresowanie, gromadząc zgórą 1000 osób, obserwujących z zaciekawieniem brawurową jazdę naszych kawalerzystów.

W konkurencji oficerów zwyciężył por. Chmielewski, przed por. Wilkowskim i por. Bohdanowiczem. Ogółem startowało 13 jeźdźców.

Ponadto odbyły się zawody dla podoficerów i ulanów oraz konkursy zręczności kawalerystyckiej, które wypadły b. imponująco, budząc podziw licznym zebranym publiczności.

W. K. S. 6 P. P. LEG. KL. A. MAKABI KL. A. 5:2 (4:1).

Na boisku Makabi odbył się w sobotę mecz piłki nożnej pomiędzy powyższymi klubami. Zakończył się zwycięstwem wojskowych, w pierwszej połowie zwycięstwo przeprowadzając niebezpieczne ataki z czego uzyskały cztery bramki przez Hajdula, natomiast Makabi uzyskała jedną bramkę z karnego. Po przerwie Makabi zaczyna grać ostro i zdobywa drugą bramkę, zaś z wojskowych Birnbaum zdobywa jedną bramkę. Gra bardzo ładna. — Sędza p. Malanowski.

WOJKIEWICZ ZAPROSZYŃ ZOSTAŁ DO WARSZAWY NA WIELKIE ZAWODY BOKSERSKIE POLONII.

As pięciarstwa wileńskiego Jerzy Wojkiewicz zaproszony został na wielkie zawody bokserskie, które z udziałem wszystkich mistrzów Polski organizuje Polonia w Warszawie w dniu 8 maja.

Na przeciwnika Wojkiewiczowi wyznaczono mistrza Polski wagi średniej Karpińskiego. Jak się dowiadujemy wyjazd Wojkiewi-

cza jest wątpliwy, gdyż Wil. Okręg. Związek Bokserski wzbiera się podobno do udzielenia swego placu, ze względu na mający się odbyć w dniu 22 b. m. mecz reprezentacji Warszawskiej i Wilna, w ramach którego pragnie doprowadzić do rewanżowego spotkania Wojkiewicza z Karpińskim.

NOWY REKORD W BIEGU SZTAFETOWYM.

Bieg sztafetowy zorganizowany w ubiegły wtorek zgromadził w ogrodzie Bernardyńskim liczną rzeszę ciekawych. Pod względem sportowym impreza udała się całkownie, przy nosząc nowy rekord. Do biegu zgłosiło udział 6 drużyn. Zwyciężył zespół Sokola w czasie 28,47,6, ustanawiając nowy rekord okręgu. Dalsze miejsca zajęły kolejno: Strzelec (30,19), 3 p. Saperów, 1 p. p. Leg. Ognisko i S. N. P.

Bieg odbywał się na przestrzeni 10x1 km. Start i meta w ogrodzie Bernardyńskim.

SENSACYJNE ZWYCIĘSTWO DRUKARZA NAD MISTRZEM OKRĘGU. DRUKARZ — 1 P. P. LEG. 3:1.

Rozegrany onegdaj mecz między młodą drużyną „Drukarza” i mistrzem okręgu 1 p. p. Leg. przyniósł sensacyjnie i nieoczekiwane zwycięstwo drużyny drukarzy, która grała bardzo ładnie. Wojskowi wystąpili z b. graczem Cracovii Zbroja, mimo to ulegli zdecydowanie. Zwycięstwo „Drukarza” nad mistrzem okręgu w kolach sportowych wywołało dużą sensację i było różnorodnie komentowane.

LISTY DO REDAKCJI

Szanowny Panie Redaktorze. Uprzejmie proszę o umieszczenie w Pańskim pożytecznym piśmie następującego sprostowania:

W Nr. 99 Kurjera Wileńskiego z dnia 30 kwietnia b. r. na str. 2 ukazała się wiadomość podpisana przez p. X pod tytułem „Aby handel szedł”, w której autor pikturę nie-

zasadzoną napisał opublikowaną w „Głosie Narodu” przeciwko powszechnie szanowanemu i cenionemu lekarzowi Augustowi Lorki.

Jako jedna z tych, którzy w liczbie 44 podpisali protest ogłoszony w „Kurjerze Lwowskim” przeciwko podobnym metodom podważania nieskazitelnego wybitnego lekarza i człowieka zasługującego na najwyższy szacunek — w celu uniknięcia mogącego powstać nieporozumienia stwierdzam że nazwisko lekarza jest do tegoż August Lorka nie Lorki, oraz że od szeregu lat orduję na on nie w Francesbadzie, lecz — w Marjebadzie, gdzie byłam jego pacjentką. Łączę wyrazy wysokiego szacunku i pozdrawiam.

Dr. med. Marja Petrusiewiczowa. Dnia 30. 4. 1932 r.,

Szanowny Panie Redaktorze!

Uprzejmie proszę o umieszczenie następującego listu otwartego. W numerze „Słowa” z dnia 29 kwietnia 1932 r. ukazał się „Feljton bez związku i bez myśli przewodnich” podpisany czternastoma literami — „Wysz.”. Mój artykuł był umieszczony w „Programie Teatralnym” Nr. 4, dzięki uprzejmości P. Dyrektora Teatrów Miejskich Mieczysława Szpakiewicza, jak również z wiedzą Zarządu T-wa Niezależnych Art. Szt. Plast., wobec braku innych pism, poświęconych aktualnym zagadnieniom Sztuki w Wilnie.

Jedynym moim celem było zaznajomienie naszego społeczeństwa w jaki sposób powstało T-wo, co zrobiło, co myśli i czego pragnie na przyszłość.

Wobec powyższego, stanowczo zaznaczam, że ani ja, ani „T-wo Niezależnych”, do którego mam zaszczyt należeć, nie będziemy wcale reagowali na podobne feljtony, gdyż tendencyjna treść i niewłaściwa ich forma nie odpowiadają naszym obyczajom. Łączę wyrazy wysokiego poważania.

Wład. Dunin-Marciniakiewicz członek Zarządu „T-wa Niezależnych Art. Szt. Plast.”.

1000 praktyk wakacyjnych dla studentów.

Wobec zabiegów ministerstwa oświaty ustanowionych zostało na tegoroczny okres wakacyjny około 1000 praktyk dla studentów szkół wyższych w urzędach i instytucjach podległych poszczególnym ministerstwom, względnie w przedsiębiorstwach państwowych i samorządowych.

Tak więc w urzędach i instytucjach samorządowych, podległych ministerstwu spraw wewnętrznych, przewidziana jest większa liczba praktyk technicznych, medycznych, weterynaryjnych i handlowych. Ministerstwo spraw zagranicznych ustaliło szereg praktyk wakacyjnych konsularnych. W wytwórniach i przedsiębiorstwach ministerstwa spraw woj-skowych ustalono poważną ilość praktyk w biurach technicznych, laboratoriach, warsztatach, w biurach budowlanych i administracyjnych. Ministerstwo skarbu wyznaczyło praktyki chemiczne (laboratoryjne) i handlowe (biurowe) w monopolach państwowych, ministerstwo rolnictwa — praktyki leśne w dziale administracyjnym i przemysłowym; ministerstwo przemysłu i handlu — szereg praktyk chemicznych, mechanicznych, elektrotechnicznych, górniczych, handlowych, w fabrykach, Urzędzie Morskim w Gdyni, Państwowym Instytucie Eksplozjowym, Żegludce Polskiej, względnie w innych urzędach i przedsiębiorstwach. Ministerstwo komunikacji dysponuje praktykami warsztatowymi, trakcyjnymi, elektrotechnicznymi, w dziedzinie budowy nawierzchni, budowy mostów, pomiarów i projektowania nowych linii, oraz budowy budynków; ministerstwo robót publicznych — w zakresie budowy gmachów, mostów i dróg. Wreszcie ministerstwo reform rolnych wyznaczyło praktyki pomiarowe, związane z przeprowadzaniem reform, meljoracyjnej i bankowe (w Państwowym Banku Rolnym).

Należy zaznaczyć, że pomimo trudności budżetowych, w liczbie 1000 powyższych praktyk wakacyjnych, wyznaczonych zostało około 800 praktyk płatnych.

Studenci ubiegający się o praktyki winni w terminie najpóźniej do dnia 20 maja 1932 r. nadesłać indywidualne podania, sporządzone ściśle według przepisanej wzoru, bezpośrednio do ministerstwa wyznaczonego i oświecenia publicznego. Podania te muszą być uprzednio zakwalifikowane przez dziekana.

Wykaz wszystkich praktyk i wymagane kwalifikacje petentów zostały już rozlane do rektorów szkół wyższych, celem podania do wiadomości zainteresowanych studentów. (Iskra).

kwotę niż w poprzedniej dekadzie. W pasywach pozycja natychmiast płatnych zobowiązań zmniejszyła się o 63.738 tysięcy do 129.197 tysięcy zł. Obieg biletów bankowych wzrósł o 89.925 tysięcy do 1.147.501 tysięcy zł. Stosunek procent pokrycia obrotu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku wyliczone złotem wynosi 48,98 proc., pokrycie kursu walutowego 48,88 proc., wreszcie pokrycie złotem samego tylko obrotu biletów bankowych wynosi 50,05 proc. Stopa dyskontowa 7 i pół, lombardowa 8 i pół.

NA WILEŃSKIM BRUKU

ARESZTOWANIE POSZUKIWANEGO.

W dniu wczorajszym zatrzymany został przez wydziałowe Wydział Sledczego niejaki H. Kimachowski, poszukiwany przez Wydział Sledczy w Świecianach jako podejrzany o dokonanie oszustw na szkodę mieszkańców wicjan. Aresztowanie nastąpiło wskutek otrzymanego przez tytułszą policję sledczą listu gośczonego. W dniu dzisiejszym aresztowany Kimachowski przesłany został nie pod eskortą policyjną do Świecian.

PORZUCONE DZIECI.

W podwórzu domu Nr. 21 przy ulicy W. Populaska znaleziono podtrudka pięciomiesięcznej w wieku około 4 tygodni, przy którym była kartka napisana w języku żydowskim: „Dobry ludzie na mój wzgląd zabierzcie dziecko — Sora Lewin”. Podtrudka umieszczono w przytulaku żydowskim „Toz”. Drugiego podtrudka znaleziono w poczekalni II klasy st. osob. Wilno, pól żeńskiej, w wieku około 6 miesięcy. Podtrudka umieszczono w przytulaku Dzieciątka Jezus.

KRADZIEŻE.

Nieznani sprawcy zapomocą wybiła szklę w oknie dostali się do sklepu Romana Kurka (Witoldowa 36) i skradli różne artykuły spożywcze wartości 200 zł. Ustalono, że kradzieży tej dokonał Adam Wołko (Podgórną 11), którego za skradzionymi artykułami zatrzymano.

SHANGHAI EXPRESS. Największa i najświetniejsza sensacja doby obecnej. Rekord. Marlena Dietrich, Anna May Wong, Clive Brook. Nad program: Atrakcje dźwiękowe.

PLAN W? Wielki monum. film. Najpotężniejszy twór techniki i geniuszu ludzkiego! dokonywuje na niemieckim teryt. bohaterów wywiadowczych. Żywiolowy wybuch tajnych fabryk amunicji. Nad program: Dodatek dźwiękowy.

PUSZCZA. Scenariusz w-g powieści Weysenhoffa z udz. najświetniejszego gwiazdy polskiego ekranu Iny Benity, Niny Grudzińskiej i Jerzego Marra. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10,5, w dzień świąt. o godz. 2-jej — Na 1-szy seans ceny niższe.

NA DWORZE KRÓLA ARTURA. 10-aktowy kusząco-pojętny Jenny Jugo w sensac. filmie krym. wzniesającu dramat pięknego dziewczęcia z baru. Partnerem Jenny Jugo — piękny Enrico Benfer. Kradzież planów kopalni srebra w Argentynie. Wtrącenie niewin. do więzienia. Pełne niesłych. napięcia. Poszukiwanie mordercy. Początek o g. 5-jej, w święta o g. 4-jej. Następnym program: Droga zatrzaśn.

SYN BOGÓW. W rol. gl.: Ryszard Berthelemess i uroczą Constance Bennett. Wobec wysokiej wartości artystycznej film dla młodzieży dozwolony. CIEKAWY NADPROGRAM.

Pat i Patachon w Luna Parku. Arcyzabawne awantury 2-eh największ. komików doby obecnej w 10 aktach. 100% rewja dźwiękowa p. t. WIELKA PARADA FOXA. Humor! Zabawa! Przepych wystawy! Początek o godz. 4, w dzień świąt, o g. 1-jej. Ceny od 40 gr.

Żółtolicy kapitan. Sensac. obycz. dramat. W roli głównej Jukiszynow i wielka epopeja wojen. Fascyn. dramat walk powietrznych pom. skrzydł. flotą angielską a atak. Londyn Zeppelinami. W rol. gl.: John Garrick i Helena Chandler.

Hoot Gibson — król kowbojów w filmie p. t. Krwawy porachunek. Pierwszy raz w Wilnie. Od godz. 7-jej wiecz. przygrywa trio koncertowe. — Ceny miejsc niższe.

Zakład Kąpielowy AGRESTA — Mostowa 13. dla wszystkich, narzędzia i preparaty chemiczne dla celów ogrodniczych, oraz przyrządy pszczelarskie, polecając: Składy L. JASIŃSKIEGO prowadzone od 1870 roku w Łodzi, ul. Andrzeja 10, tel. 168,56 w Łęczycy, ul. Poznańska 30, tel. 125. Cenniki na żądanie bezpłatnie.

Z TEATRÓW. „NIESPODZIANKA” K. H. ROSTWOROWSKIEGO. Pożegnalny występ Stanisławy Wysockiej na Pohulance. Pożegnalny występ wielkiej tragiczki Stanisławy Wysockiej w niezrównanej kreacji Matki w „Niespodziance” Rostworowskiego wypełnił udekorowany kwiatami teatr na Pohulance aż do ostatniego miejsca. Dopiero teraz, gdy od nas odjeżdża, uświadamiamy sobie, że świetna artystka bawiła w Wilnie 8 miesięcy. Ośmiem miesiącami do spory kawał czasu, lecz niestety, w tym długim okresie, tak rzadko mieliśmy sposobność oglądać Stanisławę Wysocką na scenie. Zaledwie 4 razy widzieliśmy ją w „Pannie mężatce”, „Świętym płomieniu”, „Teatrze wiecznej wojny” i obecnie w genialnej kreacji w roli Matki w „Niespodziance” Rostworowskiego. Sledząc z zapartym tchem niezro-

Zasadnicza zmiana w układzie wygranych. W OBECNEJ 25 LOTERJI PAŃSTWOWEJ (JUBILEUSZOWEJ) znacznie zostały powiększone wygrane oraz wprowadzono 160 premii w pierwszym i 51 premii w piątym. Ogólna suma wygranych około 25 milionów. Zgłaszajcie się do nas po fortunę, po dobrobyt!!! KOLEKTURA LOTERJI PAŃSTWOWEJ „LICHTLOS” Mickiewicza 10 WILNO Wielka 44

DUŻY PLAC przy ulicy MIŁEJ 5 (Zwierzyniec) sprzedaje się na raty. O warunkach dowiedzieć się: ul. WITOLDOWA 55-b, m. 5

TANIE PŁÓTNA koszulowe, precyzyjne, fartuchowe, jedwabie surowe, żorżety z jedwabiu sztucznego i naturalnego, metery, wełny sukniowe, kory na ubranka dla dzieci, płótna harcercisk, obrusy, kapy, chustki perkalowe i wiele innych towarów kupuje się najtaniej w sklepie bławatnym p. f. „TKANINY TANIE” S. Ciszewskiego, Wilno, Wileńska 31.

Okazyjnie Egzamin dojrzałości. Przygotowywanie ze wszystkich przedmiotów do egzaminów w zakresie szkół średnich. Języki obce (francuski, niemiecki) systemem konwersacyjnym. Pomoc w naukach. Nauczanie zaniedbanych specjalną, skróconą metodą. Wykładają b. nauczyciel gimnazjum, absolw. U.S.B. i specj. matematyk. Zgłoszenia do Redakcji pod „Nauka” 10406

TRIO salonowe kwartet lub kwintet Jazz nadający się do tańca i lekkich produkcji DO WYNAJĘCIA Św. Jakóbska 14-2.

Restaur. „Ziemiańska” podaje do wiadomości, iż wydatnie smaczne obiady i kolacje po cenach niż. Podczas obiadu i kolacji przygrywa trio. Gabinet. Czynna do 3 w nocy.

Cukiernia i Piekarnia Woronowicz S. Wielka 16, poleca codz. świeże pieczywo, ciastka, cukierki i herbatniki.

Teatr Lutnia. „Dama w Jedwabiach”, komedia w 3 aktach Fritz Gottwalda i Joe Gribitza. Ta wiedeńska satyra na współczesne obyczaje ma dużo dowcipu, tego we Widniu robionego, więc nie najgorszego gatunku, bo mocno zbliżonego do francuskiego. Związcza dwa pierwsze akty, doskonale zbudowane i przeprowadzone, trzeci już się jakoś wlezie ze słabnącą werwą, widać zbra kło konceptu. Ale tamte obfitują w dobre efekty, komiczne sytuacje, nie spodziane a dowcipne. Cynizm handlarza własną żoną został zatuszowany umiętną grą p. Wyrwicza, który netylko robił angielską lodową krew, ale zabarwił ten lód pewnym swoistym wdkiem, który kazał miłośnikom do tego wyzbytego zasada jęgonomia. Przytem to był wydawca, a na widowni było dużo literatów, kłóży się z nich nie cieszył, widząc te potworne, wystawione jako intrygant i podstępny gada? Zoneczka odegrała Brenoczka, wreszcie w swoim urodzielskim żywo-

Szczęśliwe losy do 1-jej klasy 25 Loterii Klas. Kolektura Spółdzielni Inwalid. Skrzykarzy w WILNIE, Żelgowskiego 10

Do wynajęcia na letnisko — mieszkanie suche, słoneczne, składające się z 2-eh pokoi, kuchni i dużej werandy, nad rzeką, obok lasu sosnowego — Witoldowa 23 (kolo Radja Polskiego) u właścicieli

Do wynajęcia 4, 5, 6-pokoj. mieszkanie wolne od podatku lokal., suche, jasne i ze wszelk. nowoczesnymi wygodami. Wilkowska 5-a

WYNAJMUJE SIĘ 6-cio pokojowe mieszkanie, Wileńska 34/6; do-wiedzieć się u właścicieli 4-5 pp.

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD KRAWIECKI L. KRYSZKIEWICZ ul. Tatarska 12-12 przyjmuje wszelkie obstarunki w zakres krawiectwa wchodzące. Wykoczenie artystyczne. Ceny znacznie niższe.

PIANINO „Szedera” koncertowe w b. dobrym stanie niedrogo sprzedam: Zawalna 4, m. 15

1000-DOLAROW — 1000 sprzedaje się przy ul. Antokolskiej. Pospieszka, dom drewniany. Nadaje się na handel. Dowiedzieć się ul. Zamkowa 20 m. 2.

Zakład Fryzjerski męski i damski „MAX” Kalwaryjska 11, poleca pierwszorzędną robotę po cenach znionych. Proszę się przekonać. Ceny przystępne.

Zakład Jubileusko-Graw. Drukarnia i Wytwórnia stempli gumow. i metal. T. FILIPSKIEGO Zamkowa 6, wykonywa wszelkie roboty w zakres zakładu wchodzące. Wykonanie solidne. Ceny przystępne.

Zakład Fryzjerski J. Mowszowski Ostrobramska 22 Salon męski zaopatrzone higienicznie. Egz. odr. 1867

Zakład Fryzjerski męski i damski „MAX” Kalwaryjska 11, poleca pierwszorzędną robotę po cenach znionych. Proszę się przekonać. Ceny przystępne.

Zakład Fryzjerski męski i damski „MAX” Kalwaryjska 11, poleca pierwszorzędną robotę po cenach znionych. Proszę się przekonać. Ceny przystępne.

Zakład Fryzjerski męski i damski „MAX” Kalwaryjska 11, poleca pierwszorzędną robotę po cenach znionych. Proszę się przekonać. Ceny przystępne.

Zakład Fryzjerski męski i damski „MAX” Kalwaryjska 11, poleca pierwszorzędną robotę po cenach znionych. Proszę się przekonać. Ceny przystępne.

Zakład Fryzjerski męski i damski „MAX” Kalwaryjska 11, poleca pierwszorzędną robotę po cenach znionych. Proszę się przekonać. Ceny przystępne.